

Zasavski udarnik

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE OKRAJA TRBOVLJE

Leto III.

TRBOVLJE, 3. novembra 1950.

Štev. 44

Delovna resolucija o delu in nalogah partijskih organizacij v okraju Trbovlje

O splošno gospodarskih in političnih nalogah

Borbo za izvedbo planskih nalog smo v letu 1949-1950 (četrtno pod težkimi pogoji) častno izpolnili, naše delo pa se še dalje razvija nezadržno v zgodovinskih dneh, ko se v naših revirjih in širini Jugoslavije prvič v zgodovini sveta uresničuje Marksovo geslo »Tovarne delavcem«. Pozdravljamo ukrepe našega Centralnega komiteja in veliko delo tovariša Tita za revolucionaren preokret v sistemu in metodah dela, v smeri utrjevanja socialistične demokracije, kljub težkim pogojem socialistične graditve. Ti ukrepi niso suhoparen akt, marveč je to odraz revolucionarnega procesa, v katerem se krepijo elementi socialistične demokracije in resnično socialistični odnosi.

Dosedanja praksa dela za izvrševanje gospodarskih in političnih nalog ni bila najboljša in zahteva odločen preokret v sistemu dela v vseh naših partijskih forumih od OK pa do Osn. part. org. birojev. Vsi partijski komiteji so bili bolj koordinacijska telesa zastopnikov masovnih organizacij, uprave in oblasti. Sekretar Okrajnega komiteja je bil istočasno predsednik OLO in OF, kar je bilo vzrok, da se je briga tudi okrajni komitet pretežno za izvrševanje gospodarskih nalog. Sekretarji rudniških komitejev pa so bili istočasno tudi pomočniki direktorjev. Zato so postajali njihovi komiteji podaljšek roke uprave za izvrševanje proizvodnih nalog.

Vse gospodarske in politične naloge so se sprovajale večinoma s plačanim aparatom organizacij in oblasti, potem instruktorjev, referentov itd. Tak način dela je nujno dušil iniciativno voljenih predstavnikov, članov odborov masovnih organizacij in oblasti na terenu. Zato so se izvajale kampanjsko vse gospodarske in politične naloge.

Tak način dela je dovedel do tega, da smo se zadovoljili le s suhimimi procenti doseženih odkupov, davkov in s procenti izvršenih planov v industriji. Premalo pa smo posvečali pozornosti, kakšno politični učinek smo s tem dosegli. Gospodarske naloge smo sprovajali brez temeljitih političnih predpripav. Zato tudi uspehi niso bili vedno rezultat mobilizacije širokih množic, in je teren postal po akcijah čisto pasiven.

Ker je takšna praksa vodila k zanemarjanju političnih in organizacijskih nalog, ter vodila h kampanjskemu načinu izvrševanja teh, se je uveljavil sistem priganjstva, brezdušnih odnosov v ravnanju s kadri, marsikje pa se je dušila samoiniciativnost, svobodno izmenjavanje misli in nazorov, kritika pa je večkrat dobivala nenačeljen značaj. Takšne metode so rodile površnost, pri izvrševanju nalog pa pojav birokratsko-centralističnega diktiranja.

Vse dosedanje izkušnje kažejo, da je potrebno čimprej prenehati z dosedanjim prakso in pričeti s takšno metodo vodstva in dela, kot ga je nakazala republiška partijska konferenca. Le tako bomo sposobni izvesti vse gospodarske in politične naloge.

Zato je potrebno, da pridejo v partijske forume najboljši člani Partije, ne glede na to kakšen položaj zavzemajo v upravnem ali gospodarskem

aparatu, kajti partijska funkcija je izrazito družbeno-politična funkcija. Prav takšno stališče je treba zavzeti v masovnih organizacijah, kjer naj na vodilna mesta pridejo stvari socializma in delavskemu razredu predani kadri.

V vseh partijskih komitejih je treba uvesti sistem kolektivne odgovornosti in ga vskladiti s principom osebne odgovornosti. Sleherni član Partije, predvsem pa člani Okrajnega komiteja, mestnih, rudniških in tovarniških komitejev se morajo čutiti odgovorne za gospodarsko in politično situacijo celotnega okraja, oz. kraja, kjer bo odgovoren začasno po vseh vprašanjih. Prenehati moramo s prakso o trajni zadolžitvi posameznikov po sektorjih dela (n. pr. po sindikalni liniji, mladinski liniji).

Da bi se otreli kampanjskega načina dela in zanemarjanja politične vzgoje, je ena izmed osnovnih nalog utrditi osnovne partijske organizacije, odbore osvobodilne fronte, aktivne mladine, sindikate, predvsem pa masovne organizacije na vasi. Vse gospodarske in politične naloge je treba prenesti na voljene organe, ki jih bodo potom masovnih organizacij in KLO izvajali na vasi in v industriji. Nad izvrševanjem teh nalog pa uvesti princip kolektivne kontrole in njih pravočasnega obveščevanja. Če se bomo držali principa kritike, discipline in čute odgovornosti, bo odpadla potreba po kampanjskih akcijah, katero bo zamenjala metoda stalnega načina dela.

Nenehno moramo razvijati politično aktivnost članov Partije in ostalih masovnih organizacij za sprovajanje vseh političnih in gospodarskih problemov. Ena izmed važnih nalog v letošnjem letu, ko je našo državo zajela suša, je v tem, da očistimo prehranbeni in živinski fond, dosledno izvedemo odkupe, izvršimo vse obveze v zvezi z izvozom in nenehno tolmačimo množicam važnost ukrepov naše oblasti, ki kažejo kako je potrebno s lastnimi silami premostiti nastale težkoče.

Nove naloge, ki stopajo sedaj pred delavske svete, s tem pa tudi pred sindikalne organizacije, zahtevajo več pomoči in aktivnosti osnovnih partijskih organizacij v industriji. Novo izvoljeni delavski sveti še niso kos izvrševanju velikih nalog. Zato je vloga sindikalnih organizacij mnogo večja. Te morajo postati šola komunizma, da bi usposobile upravljati svoje delo pri izvrševanju planskih nalog. Pri tem delu se moramo posluževati notranjih rezerv v podjetjih s polnim izkoriščanjem delovnega časa, z zmanjšanjem neupravičenih izostankov, čuvanjem surovin, zmanjšanjem administrativnega aparata itd., nenehno pa se je treba boriti, da se organizira čimveč manjših brigad v jami in zunaj, da se vzgoji čut skupnosti, ki je potreben za učinkovito delo številno močnejših brigad.

Da se izboljša delo na področju trgovine in preskrbe, bodo partijske organizacije pomagale masovnim organizacijam, da postavijo svete potrošnikov pri trgovinah in prodajalnah in svet državljanov pri poverjenstvu za preskrbo OLO. Prav tako je treba delo ljudskih inšpekcij in

masovnih organizacij usmerjati na čuvanje ljudske imovine in izvajanje ostre borbe proti razsipanju blagovnih fondov.

Čuvanje surovin v obratih, podjetjih in delavnicah, ki morajo voditi računa tudi o odpadkih, pomeni povečanje produkcije, zmanjšanje izdatkov in prihranek na devizah. Tudi ni dovolj, da se držimo normativov, ker so ti marsikje previsoki in jih je treba znižati. Fondi zagotovljene preskrbe pripadajo vsem potrošnikom, ki imajo zakonito pravico do njih. Zato bodo osebno in kolektivno odgovorni ljudje v upravah, skladiščih, trgovinah, menzah, ekonomijah itd. za vsako zlorabljanje in slabo ravnanje z blagovnimi fondy.

Za lažjo izvedbo vseh nalog in za nadaljnje poglobljanje socialistične demokracije, je treba delati več na utrjevanju odborov osvobodilne fronte v industriji, predvsem pa na vasi. Pri delu in pri kontroli se moramo posluževati vseh svetov potrošnikov, državljanov, gospodarskih svetov, zborov volilcev, masovnih organizacij, jih aktivizirati, da bodo vse gospodarske naloge sprovedene s temeljito pred-

hodno politično pripravo terena, in da omogočimo pomoč širokim množicam potrošnikov. Zato moramo delati več za ideološki in kulturni dvig našega članstva in za dvig socialistične zavesti delovnih množic. Vztrajno in potrpežljivo delati na tem, da bodo slehernemu državljanu jasne vse naše uredbe, zakoni in ukrepi, da bodo poznali njih bistvo in cilj in jih s tem pritegnili v borbo za njih dosledno sprovajanje. Zato tudi ne prikrivajmo težkoč, marveč jih razlagajmo ljudem.

Zaradi osnovnih smotrov, ki jih imajo Partija, ljudski odbori in množične organizacije v pogledu dvigovanja življenjske in kulturne ravni ljudstva v okraju, je nujno, da se vse delo koordinira in odpravi križanje načrtov. Zato je potrebno, da merodajni činitelji proučijo skupno vse gospodarske naloge in možnosti, da se vsako za, četo delo izvede do kraja po premišljenih načrtih in da ne bomo tratil denarja, materiala in delovne sile, kar se opaža posebno pri gradnjah. Tako metoda dela je potrebna tudi pri utrjevanju in razširitvi komunalne dejavnosti.

Naši kraji morajo dobivati tudi vedno bolj kulturno in estetsko zunanost, politično delo naj mobilizira množice pri urejanju cest in potov, naselij, nasadov, vrtov, igrišč itd., posebno pazljivo pa je treba posvečati higieni naše okolice.

Organizacijsko kadrovske naloge

II. Organizacijskokadrovske naloge

Dosedanja praksa kampanjskega načina dela je privedla do zapostavljanja organizacijskih nalog Partije. S tako metodo je potrebno odločno prenehati. Partijske organizacije morajo skrbeti za svojo notranjo utrditev, ideološki dvig, svoje vrste pa stalno razširjati s sprejemanjem najboljših delavcev, ki so aktivni v masovnih organizacijah in se zalagajo v proizvodnji.

Pri sprejemanju je treba upoštevati Statut. Osnovna partijska organizacija, oz. predlagatelj mora skrbeti za rast zavesti in partijnosti novo sprejetih kandidatov. Prav tako mora osnovna partijska organizacija posvečati vso skrb za dvig mladih članov. V partijskih organizacijah je potrebno dvigati disciplino, predvsem v izvrševanju dolžnosti članov Partije, njih samoučrjenost, v posejanju sestankov, pri vprašanju članarine itd. Sprejemanje v kandidaturu in izdaja knjižic naj se izvaja na svečan način.

Sestanki naj bodo bolj življenjski in konkretni. Otrestiti se moramo su-

hega praktičizma vedno enakih dnevnih redov. Na sestankih in na študiju je treba obravnavati stvari, ki so bolj povezane z živo problematiko kraja, kjer osnovna partijska organizacija dela in z nalogami, ki jih nalaga naša socialistična ureditev. Dopusčajmo več samoiniciative in svobodne izmenjave misli in poglobimo demokratičnost v osnovnih partijskih organizacijah. Kritika in kazni morajo postati vzgojno sredstvo za vse člane Partije.

Predvsem na vasi je treba razširjati osnovne partijske organizacije z zboljanim socialnim sestavom, sprejemati predvsem delovne kmete, ustanovljati nove partijske organizacije in kandidacijske grupe v tistih KOZ oz. vaseh in zadrugah, kjer teh ni. Partijske organizacije na vasi morajo biti osnovni borci za socialistični razvoj vasi. Vanjo pa spadajo tisti, ki imajo osnovne socialistične zavesti.

Prenehati je treba z brezbrzišnim odnosom do kadrov z nepotrebnim

Nadaljevanje na 2. strani

V nedeljo bomo glasovali za OF in proti vsem poizkusom vmešavanja v našo izgradnjo socializma

V nedeljo, 5. novembra se bodo vršile po vsem našem okraju volitve v odbore Osvobodilne fronte. Volitve se bodo pričele ob 7. uri zjutraj, končale pa ob 7. uri zvečer. Po industrijskih centrih se bodo volišča odprla že ob 5. uri zjutraj. Volitve pa bodo trajale popoldne do 5. ure.

Člani in članice Osvobodilne fronte!

Volitve v osnovne organizacije Osvobodilne fronte se vršijo v času pravnih za praznovanje 10. obletnice OF. Vršijo se pa nadalje v času, ko naša jugoslovanska delegacija v OZN zavzema odločno stališče za ohranitev svetovnega mira. Naše volitve bodo potrdile pravilno stališče naše delegacije in dokazale, da smo jugoslovanski narodi pod vodstvom maršala Tita enotni, da si iskreno želimo pravičnega mira in najtesnejšega sodelovanja z vsemi miroljubnimi narodi in da neusmiljeno razlagamo vse vojne podpihivalce. Naša udeležba na volitvah v odbore OF bo to naše hotenje samo še podkrepila, zato naj ne bo nikogar, ki ne bi že v dopoldanskih urah izvršil svojo državljansko dolžnost.

Naj živi Osvobodilna fronta Slovenije in volitve v njene osnovne edince!

OKRAJNI ODBOR OF TRBOVLJE

Tekmovanje članov Osvobodilne fronte naj bo mogočna manifestacija enotnih delovnih ljudi v borbi za program Partije in Fronte

V ČAST DESETE OBLETNICE OF SLOVENIJE

V Hrastniku in okolici so že povsod izvedli predvolilne sestanke, na katerih so izbrali kandidate za nove terenske in vaške odbore. O tej priliki so predlagali kandidate za okrajni plenar in mestni odbor OF Hrastnik. Povsod so izvršili volitve ljudskih inšpektorjev ter sprejeli načrt 6 mesečnega tekmovanja v čast desetletnice OF. Člani terena OF Log so sklenili, da bodo prišli z volitvami že ob 5.5 uri zjutraj ter napovedali vsem ostalim volivnim enotam v Hrastniku tekmovanje, kdo bo prvi zaključil volitve in katero volišče bo imelo največjo udeležbo.

V čem bodo tekmovali?

Terenski odbor OF in kolonija AFZ Hrastnik sta sklenila tekmovali v šestmesečnem tekmovanju predvsem na kulturnem in prosvetnem področju. Teko nameravajo za državni praznik 29. novembra organizirati proslavo s kulturnim programom, ob tej priliki pa pogostiti vse starčke svojega terena. Organizirali bodo Novoletno jelko ter naštudiralni 1 igro. Odbor AFZ in OF bo pričel s sistematičnim študijem, ki se bo razširil tudi na ostale člane. V tekmovanju bodo organizirali nadalje proslavo 8. marca, najslavesneje pa se bodo pripravili na praznovanje 10. letnice OF.

S tekmovanjem so pričeli že s 1. oktobrom, ko so organizirali prireditev ter vpisali 10.000, — dinarjev za drugo ljudsko posojilo.

Terena OF steklarne Hrastnik bo izvršil 2000 prostovoljnih delovnih ur

Zivahen je bil sestanek terena OF steklarne Hrastnik, kjer so sklenili, da bodo teden pred volitvami počastili s

prostovoljnim delom na cesti in opravili 500 prostovoljnih ur. V šestmesečnem tekmovanju bodo izvršili pri raznih akcijah še 2000 prostovoljnih ur. Organizirali bodo študij za novoizvoljeni odbor in ga razširili na ostalo članstvo. V organizacijo OF bodo vključili vse neorganizirane člane ter si do meseca marca uredili in opremili frontni kotiček. Pripravili in organizirali bodo Novoletno jelko, ob tej priliki pa obdarili 30 otrok z igračami. Redno vsak mesec bodo imeli seje odbora ter izvedli dva množična sestanka na terenu. Nudili bodo pomoč AFZ, da izvede kuharski tečaj.

Na terenu kemične bodo tekmovali v disciplini

Terena Kemične tovarne v Hrastniku je sprejel v načrt tekmovanja izbolj.

DO 12. URE BODO STOODSTOTNO IZVEDLI VOLITVE V ODBORE OF

Na zadnjem sestanku 16. terena OF Trbovlje so živahno razpravljali o volitvah in kandidatih, o ljudski inšpekciji in podobnem. Pogovorili so se, da bodo volitve dobro organizirali in jih tudi 100odstotno končali do 12. ure. Ob tej priliki so pozvali vse terene področja MO OF Trbovlje na tekmovanje za čim boljše izvedbo volitev, okrašitev volišča itd. Člani tega terena

šanje discipline pri pobiranju članarine OF in prispevkov za socialni fond. Izvedli bodo študij za vse članstvo ter poučevali mladino v zaostalih predmetih v šoli. Napeljali bodo vodovod, kjer bodo opravili 500 prostovoljnih ur, priredili pa tudi kuharski tečaj.

Kakšne so pa obveze članov OF Zasavja?

Sprejeli bodo v svoje vrste vse, ki še niso člani OF, napravili pregled članstva in nedelavne izločili. Terenskemu odboru OF Krnice bodo pomagali pri gradnji nove ceste ter izvršili 200 prostovoljnih ur, 100 ur od tega v Tednu cest. Odbor se bo redno mesečno sestajal skupno z mladino in AZF. Prirejali bodo redne sestanke s člani in pripravili dve predavanji.

bodo tekmovali tudi na ureditvi cest v svojem območju ter posuli ceste z gramozom od Prapreškega grabna do Potioreka.

Za čim prejšnjo izvedbo volitev dne 5. novembra sta napovedala odbora OF Dobovec in Zupa vsem vaškim odborom tekmovanje. Obvezala sta se, da bossta volitve končala do 12. ure stoodstotno.

Priznanje vztrajnim borcem pri izgradnji socializma

Na rudniku Trbovlje-Hrastnik delata na zahodnem obratu v Trbovljah vestno že nad 50 let tovariša Guna Rudolf in Kurent Minče.

Kurent Minče je pričel delati na

rudniku Trbovlje leta 1900 in sicer na stari rampi kot zavirač na rudniški železnici. Nato je bil čuvaj na železnici, pozneje pa je delal v kurilnici in na lokomotivi za kurjača. Od leta 1908 dalje do danes je tovariš Kurent Minče strojnik na zahodnem obratu. Njegovo delo se je po potrebi menjalo, ves čas pa je bil v naprednih vrstah in sodeloval je tudi v vseh delavskih štrajkih.

Poleg svojega jubileja 50-letnega dela na rudniku pa slavi tovariš Kurent še drug jubilej in sicer pri rudarski godbi, pri kateri je že od leta 1913 in še danes sodeluje v njej aktivno. Lahko ga štejemo za udarnika pri delavski

Kurent Minče dela že 50 let pri rudniku

godbi, kajti sodelovati 37 let pri godbi gotovo ni malenkost in šala.

Drugi jubilar del je Guna Rudolf, ki je star 68 let, in je pričel delati na rudniku Trbovlje leta 1899. V svoji mladosti se je izučil za kovača pri Malgažu v Gaberskem. Mladost mu ni bila posuta z rožicami, saj je bilo doma 5 otrok, njegov oče pa je bil kopač v rudniku in zaslužil dnevno 80 krajcarjev. Zaradi gmočnih težav so morali vsi na delo k rudniku, mati in ostali bratje in sestre.

V narodnoosvobodilni borbi ni bil, ker ga niso hoteli, češ, da je prestar. Danes dela že 51. leto in pravi, da bo delal, dokler bo še mogel, ker hoče tudi on doprinesiti svoj delež k izgradnji socializma in je enakih misli kot njegov tovariš vedno veseli Kurent Minče.

Guna Rudolf — dela že 51 let pri rudniku

Težkoče pri doseganju planskih nalog rudnika Trbovlje — Hrastnik

Rudnika Trbovlje in Hrastnik vršita od 1. oktobra dalje svoj proizvodni plan skupaj.

Boj za doseganje planirane produkcije v mesecu oktobru ni bil lahek. Rudnik Trbovlje-Hrastnik ga do ponedeljka, 30. oktobra še ni dosegel 100 odstotno; primanjkljaj je do tega dne znašal 3,1%. Stanje v posameznih revirjih je bilo 30. m. m. sledeče: zahodnemu obratu je manjkalo do plana 5,6%, vzhodnemu obratu 9,2%, medtem ko je imel obrat Hrastnik presežek 6,1%, revir Ojstro 1,4%, dnevniki kop v Trbovljah pa 5,8%.

Vzrokov za nedosego planirane proizvodnje je več: zahodni obrat ima odkopne težkoče v Severni Savi in polju VII, ponekod tudi nizke odkopne kraje, v zahodnem obratu pa ovira dosego boljnih odkopnih storitev visoka temperatura v Karolini, v polju Pleško nekaj mokrih odkopnih krajev, v Kadunji pa nizki stropi pod krovnično. Nadaljnje ovire za doseg plana so tudi razmeroma pogosti defekti na starih, že iztrošenih strojih na mehaniziranih čelih, prav tako pa tudi deževno vreme, ki je oviralo pridobivanje premoga na dnevnem kopu. Drug važen vzrok, da rudnik v oktobru s proizvodnjo ne stoji ugodno, pa

je pomanjkanje delovne sile. V oktobru je odšlo precej mladih delavcev na odsluženje vojaškega roka. Ker rudnik ob času vzlic prizadevanju ne more dobiti v nadomestilo potrebnih delovnih moči od drugod, si je v silil pomagati, da nadomesti v proizvodnji odšle delavce, z izkoriščanjem notranje rezerve, t. j. s pritegnitvijo delavcev iz zunanjih obratov v proizvodnjo. Ta zasilni ukrep tehniškega vodstva. Rudnika so nekateri delavci zaradi nepoučenosti položaja napačno razumeli — nekateri celo kot kazen — a uprava rudnika trenutno žal ni imela drugega izhoda, kajti pomisliti je treba, da je glavna naloga rudnika bila in bo proizvodnja premoga!

V zvezi z vpoklici k vojakom je pustila na rudniku delovna disciplina. Tako je bilo v oktobru več neopravičenih izostankov kot v zadnjih mesecih. Prav tako močno vpliva na izvršitev proizvodne naloge rudnika porast števila bolnikov. Kontrola nad bolniki bo treba poostriži, kajti v tem pogledu se ugotavljajo zlorabe.

Z uvrstitvijo delovne discipline in preskrbo rudniku še potrebnih delovnih moči bo doseganje planskih nalog tega velikega zasavskega premogovnika postala nedvomno mnogo lažja.

Naloge na vasi

Z ozirom na notranjo oblast v naših kmečko-obdelovalnih zadrugah, je naša naloga krepiti obstoječe delovne zadruge, da čimprej in čimbolj dvignemo njihovo produkcijsko sposobnost, da bodo te sposobne dosledno izvrševati dolžnosti do države. Močneje bomo razvijali notranjo demokratičnost v počevanju in odločneje pričeli z borbo proti špekulantom in lenuhom v zadrugah in izven njih.

Prenehati moramo z zanemarjanjem splošnih kmetijskih zadrug in s podcenjevanjem razvijanja kmetijske, živinorejske, sadjarske in obrtne dejavnosti v zadrugah (za kar imamo vse pogoje), pri čemer nam mora biti jasno, da so te osnova za množično razvijanje kmetijskih delovnih zadrug.

Vodili bomo dosledno odkupno in davčno politiko na socialističnem in privatnem sektorju kmetijskega gospodarstva, ki bo zagotovila, da bo vas v večji meri prispevala za socialistično graditev. Vse uredbe v zvezi z odkupi je treba sprovajati potom

KLO in zadrug. Zato pa je treba zainteresirati ne samo masovne organizacije na vasi, temveč tudi one v naših središčih, pri čemer je potrebno upoštevati demokratične metode, ki jih predpisujejo uredbe. Odkupna in davčna politika mora biti taka, da ne bo zavirala, ampak spodbujala kmečko proizvodnjo. Zato je pri tem potrebna dosledna diferenciacija in večje politično delo na vasi.

Borba za socialistično preobrazbo vasi ni samo stvar Partije na vasi. Naša industrijska središča morajo postati žarišče socialističnega razvoja vasi. Zato pa so partijske organizacije v industriji dolžne, da kar največ pomagajo osnovnim partijskim organizacijam na vasi, da bo pri raznih akcijah naša vas že politično vnaprej pripravljena. Zlasti sedaj v zimskem času je treba organizirati široko kulturno-prosvetno dejavnost, organizirati izobraževalne in druge tečaje, ki so primerna oblika političnega dela s kmečkimi množicami.

Kultura in prosveta

Slavnostna predstava - Gospe ministrice - in jubilej na trboveljskem odru

Sindikarno gledališče SKUD »Ljubež Hohkraut« v Trbovljah je minulo soboto zvečer uprizorilo kot otvoritveno predstavo v gledališki sezoni 1950-51 Nušičovo komedijo »Gospa ministrice«. V naslovni vlogi je nastopila jubilatka, tovarišica Mica Bizjak-Grabnarjeva, v vlogi Jove popa Arseva pa drug jubilan, tovariš Vencelj Miklavčič. Oba sta pred 30 leti prvič nastopila na gledališkem odru.

Mica Bizjakova — jubilatka

Predstava te igre, ki je bila razprodana, se je vršila v novem Domu kulture v Trbovljah. Uprizoritev »Gospa ministrice« je uspela. Gledalci so bili zadovoljni. Igro je režiral tovariš Jože Paternost.

Tovarišica Mica Bizjak-Grabnarjeva je prvič nastopila na odru leta 1919 v okviru nekdanjega delavskega kulturnega društva »Svoboda« v Trbovljah. Njena prva vloga je bila Maruša v Finžgarjevem »Divjem lovcu«. Komaj 16 let stara je igrala vlogo 80-letne starke. S svojo prvo igro je vzbudila občo pozornost. Starejši Trboveljčani imajo njen prvi nastop na gledališkem odru še danes v zelo dobrem spominu. V dolgih letih svojega udejstvovanja pri teatru je nastopila v preko 30 igrar in to povečini v

vlogah, kjer je predstavljala like starejših žensk. Značilno za našo jubilatko je, da je vedno najraje igrala vloge starejših, zrelih žensk.

Tovarišica Mica Bizjak-Grabnarjeva je po prvi svetovni vojni obiskovala dramatsko šolo v Trbovljah, ki jo je vodil znani gledališki umetnik in režiser iz Ljubljane, profesor Oslip Sest. Najboljša kreacija te igralke pred drugo svetovno vojno je bila vloga matere v igri »Matka, Med okupacijo ni sodelovala na odru, pač pa je pomagala pri narodnoosvobodilnem pokretu. Takoj po osvoboditvi se je vključila zopet v gledališko življenje in sodeluje danes v odrski družini SKUD »Ljubež Hohkraut« v Trbovljah. Po osvoboditvi je nastopila o igrar »Raztrganje«, »Svet brez sovraštva«, »Zadrega nad zadrego«, »Glavni dobitki«, »Pokojnika«, »Kralj na Betajnovi«, »Siromakovo jagnje«, »Zalujoči ostali«, »Izpit za življenje«, »Globoko so korenine«. Njena najboljša vloga po vojni je bila v enodejanki »Zadnje srečanje«.

V vlogi »Gospa ministrice«, ki jo je igrala jubilatka minulo soboto, je pokazala vse svoje gledališko znanje in umetnost. Ob svoji jubilejni predstavi je bila deležna vsesplošnega aplavza, zlasti še po tretjem dejanju, kjer je slavljenci Mici Bizjak-Grabnarjevi in drugemu gledališkemu jubilanu, tovarišu Vencelju Miklavčiču čestital na odru v navzočnosti cele igralske družine najprej režiser igre, tovariš Jože Paternost, ki je obema

Vencelj Miklavčič — jubilan

slavljencema čestital k njunim jubileju in jima izročil lepa darila, za njim pa v imenu gledališkega kolektiva v Trbovljah njegov senior, tovariš Leopold Odlazek, ki je obema jubilanoma izročil lepa šopka nagelnov. Slavljencu Vencelju Miklavčiču je na odru čestital še posebej tovariš Rožaj v imenu kolektiva cementarne v Trbovljah in mu izročil v spomin lepo oljnatno sliko.

Oceno uprizorjene igre, ki je bila publiki všeč in bo imela brez dvoma v nadaljnjih reprizah dober obisk, bomo še objavili.

Več znanja v naše vasi

Vsestranska je skrb naše oblasti, da se dvigne izobrazba širokih ljudskih množic da bi lahko sledile vsesplošnemu razvoju naše domovine na gospodarskem, političnem in kulturno-prosvetnem področju.

Naša ljudska oblast hoče imeti vsestransko izobrazbo in strokovno visoko usposobljene delavce, ne samo v industrijskih središčih, marveč tudi na vasi. Tudi na naši vasi se mora dvigniti raven znanja, da bodo mogli naši kmetje pravilno pravočasno ne samo agrotehnične ukrepe za dvig hektar-

skega donosa, marveč tudi, kakor že rečeno, vsesplošen razvoj v gospodarskem, političnem in kulturno-prosvetnem pogledu.

Mračnajaštvu, neznanju in zaostalosti smo napovedali boj in ga hočemo tudi izbojevati.

V minuli zimi je bilo na področju našega okraja 9 vaških izobraževalnih tečajev, ki so več ali manj dobro uspeli. Letos je v načrtu 17 takih tečajev. Da bi ti lahko pričeli pravočasno z delom, je potrebno, da se za njih organizacijo zavzamejo predvsem naše

množične organizacije, pobudo za organizacijo teh tečajev pa naj dajo, kjer koli je to le mogoče, kulturno, umetniška društva, sicer pa ostale organizacije. Izkušnje iz preteklosti so pokazale, da so ti tečaji dobro uspeli le tam, kjer so znali s pravilno propagando in pojasnjevanjem vzbuditi zanimanje za tak tečaj.

Naši ljudje si želijo izobrazbe in v pogovoru z njimi lahko kaj kmalu spoznamo njihove želje in interese. To pa smo dolžni izkoristiti in željam v možni meri ustreči. Važno je, da ob našem delu ugotovimo stopnjo izobrazbe v posameznih krajih in po njej usmerimo delo v našem tečaju. Predavanja morajo biti po vsebini dostopna in razumljiva vsakemu udeležencu, sicer tečaj ne bo dosegel postavljenega cilja. V krajih, kjer so tečaji pravilno usmerjeni, je zanimanje zanje veliko in si jih ljudje že žele. Treba je gledati, da bodo predavanja kvalitetna, po vsebini privlačna in prikupna ter bodo sčasoma postala splošna potreba kraja. Marsikje, kjer bodo za to pogoji, bo možno v okviru tečaja organizirati tudi krožke, v katerih bi se lahko poučevale različne vrste naših domačih obrti, kar je za naše gospodarstvo velikega pomena in koristi. Mislimo, da za izvedbo tega načrta ne bo posebnih težav, ker se skoraj v vsaki vasi ali kraju najdejo ljudje, ki se ukvarjajo s kakršno koli panogo domače obrti.

V krajih, kjer se bodo prirejali izobraževalni tečaji, naj se hkrati ne organizirajo tudi drugi tečaji, marveč naj se raje vključijo kot krožek v že organizirani tečaj. Ker je skrb za razvoj in delo v izobraževalnih tečajih stvar vseh množičnih organizacij in naših KLO, morajo biti v vodstvu teh poleg predavateljev tudi zastopniki vseh množičnih organizacij in KLO. Vodstvo pa naj ne skrbi samo za materialno plat tečaja, marveč za posplošnje vsega, kar je bilo dobrega in koristnega v tečajih, ki so se že vršili. Za predavatelje bo morda ponekod težko, vendar se bo tam, kjer bodo dobra vodstva, tudi to vprašanje zadovoljivo rešilo, ne da bi se vsa skrb zvalila na učitelja, kakor se je to delalo doslej.

Pri organiziranju tečajev naj ne bo pravilo, da se morajo vršiti na šoli, marveč tam, kjer je to za tečajnike najpripravnije, če so za to dane možnosti.

Cena:

Šepavec

(Nadaljevanje in konec)

Prišel je oznanjati nove, lepše čase. Silno je poveliceval Nemčijo, Nemce, nacionalne socialiste in vse, kar je dišalo po njih.

Celo staro odlikovanje za hrabrost, ki ga je dobil v »cesarsko-kraljevi« vojski, je neke iztaknil in ga nosil v žepu. Ljudje so v začetku nezaupno opazovali njegovo spreobrnjenje, toda počasi so se ga navadili in se niso zmenili zanj. Casi so dišali po vojni in ljudje so imeli druge skrbi.

Možakar pa je postal »nacional-socialista«, z lepimi spomini na Franca Jožefa I., s cesarsko-kraljevo kolajno za hrabrost in upanjem na boljše čase.

Do tu mi je bilo torej življenje tega moža poznano. Pozneje sem zvedel še o njegovem ponašanju do nesrečne smrti.

Z znanjem polomljene nemščine je šepavec dobil službo skladiščnika pri cestni upravi.

Res je, da ni več kazal kolajne za hrabrost, niti Franca Jožefa I. ni več omenjal, in morda ga je bilo za navdušenje, kd ga je kazal za »boljše čase«, sram. Bodi kakor koli že.

Delo, ki so mu ga oddelili, je opravljal vestno, znanje nemškega jezika pa mu je kaj malo pomagalo. Delavci so bili vsi Slovenci in le včasih, kadar je posedal na cestnem nasipu, so povprašali mimo vozeč se vojaki za kak kraj in oddaljenost.

To pa je bilo tudi vse.

Pač pa je imel tokrat druge skrbi, ki so bile zanj tudi usodne.

Ze nekaj časa je opazal, da mu zmanjkuje razstreliva, ki ga je imel v skladišču, krivca pa ni in ni mogel iztakniti. Doslej se je sicer kril na ta način, da je oddajo vedno nekoliko povišal, toda kar naprej in naprej pa tega ne bo mogel delati. Sumiti je pričel, da mu ga kradejo morda zvečer, vendar iz previdnosti, da tega ne bi naznanil, seveda le v manjših količinah.

Da bi to preprečil, je postavil posteljo v malo izbiico poleg skladišča, ki mu je hkrati služila tudi kot pisarnica, da bi tako stalno čuval skladišče.

Tiste čase je namreč izšel razglas, v katerem so se izrekale za nevestno vodenje zalog municije stroge kazni, neredko smrtno.

Šepavec pa je bil plašen, boječ človek.

V noči, ko so partizani razstrelili cestne podpornike, je kot običajno spal v skladišču.

Ob detonaciji se je zbudil, planil s postelje, in misleč, da je eksplodiralo v skladišču, zbežal na plano. Zunaj je opazil pomoto in kot brez glave zbežal v gozd. Tam se je plašen stiskal za debelim drevesom, trepetal po vsem telesu in razmišljal, kaj slabega mu bo še prinesel čas. Ker pa eksplozija ni bilo več in je zavladala tišina, se je ojunčil in previdno približal kraju dogodka. S strahom, kaj priinese jutrišnji dan, je ogledoval poru-

šeno cestišče. Ker ni bilo razen preplašenih ptičjih glasov čuti nikogar, se je spustil na razvaline in razmišljal o škodi, ki so jo povzročili z razdejanjem, in o ljudeh, ki jih ni razumel.

Medtem se je kraju eksplozije bližala patrulja varnostne policije. Ta je bila telefonično obveščena o sabotaži in prispela z avtomobilom spodaj v dolino, od koder se je v strelskih vrstah bližala kraju dogodka.

Prednji stražnik je v temi opazil samotno postavo in takoj streljal nanjo. Strel so šepavca prestrašili, zbežal je proti skladišču in bežal, dokler ga ni podrl rafal, ki mu je prestrojil hrbet.

Ta človek je sedaj ležal pred nami. Dvignili smo ga. Bil je otrpel, imel je zadah po krvi in smrti. Odnesli smo ga mimo križa ob cesti in preko ceste v gozd...

Ko sem tako zamišljen v svoje doživljaje stopal tisto temno marčno noč s prijateljem Mirkom po skalni poti navzdol, mimo krajev, o katerih sem ravnokar pripovedoval, me je iz razmišljanja prebudil njegov glas:

»Počakaj, kam si se pa zamislila — Ozrl sem se. Prijatelj Mirko je stal z nekim moškim in govoril z njim. V raztresenosti in razmišljanju o gornjih dogodkih ga niti opazil nisem.

»Tovariš prosim, da mu poveš, koliko je ura. Moja se je ustavila.«

Mehanično sem potegnil uro iz žepa, toda bila je tema.

»Nič ne vidim, sem dejal.

»Jaz imam vžigalico«, pravi neznanec. Stopil sem nazaj do njiju. Ne-

znanec je potegnil vžigalico, prijatelj pa cigareto, da si jo prižge.

Plamenček je vzplapolal, jaz pa sem držal uro v roki. Pogledal sem neznanca. Naenkrat se zdrznem. V svitu plamenčka sem zagledal znani, grozni obraz šepavca: orlovski nos, dogle zalise, črne razmršene lase.

Obšla me je groza. Ura mi je ušla iz rok in obvisela na verižici.

Pogledal sem v dolino in videl mgetajoče luči, tudi zamolklji glas kompresorja sem čul, rahlo, rahlo...

Kako je to mogoče?

Ali sem s svojimi živci že res tako na kraju?

Tu dol je njegov grob, on pa stoji tu!

Stopil sem nekaj korakov nazaj. Vžigalica je ugasnila, bila je zopet tema.

»Kaj pa se ti je pripetilo?« me je vprašal Mirko.

Stal sem in razmišljal. To vendar ni mogoče! Res imam slabe živce in razmišljal sem ravno o njem, toda vseeno! Kaj naj storim?

»Oprostite,« sem dejal, »zelo me spominjate na nekoga, ki je tu blizu pokopan.«

Mož se je tiho nasmehnil: »Ah, to vasje prestrašilo? Brusača mislite, šepavca? Temu sem podoben. Moj brat je...«

Vžigalica je zagorela ponovno: ura je bila petnajst minut čez eno. Prijatelj je prižgal cigareto.

Poslovili smo se.

To je zgodba mojega sobnega tovariša, katerega ime sem zadnjič bral v osmrtnici.

Fizkultura in šport

RADNIČKI (BEOGRAD) : RUDAR 5:0 (1:0)

Tekmovanje v tretji zvezni ligi gre h kraju, še dve koli in zaključeno bo. Trboveljski Rudar bo igral še eno tekmo zunaj, in to v Pančevu proti Dinamu ter zadnjo tekmo doma proti Sibeniku.

V nedeljo se je moštvo Rudarja srečalo z vodilnim Radničkim iz Beograda. Rudar je doživel poraz 5:0 in ostal še nadalje na 10. mestu tablice. Moštvo Rudarja je v nedeljo nastopilo v sledeči postavi:

Tauš I., Butkovec, Cerne, Blatnik, Sorl, Kos, Zargaj, Polc, Orač, Končija in Opresnik.

Pogrešali smo v moštvi Hudarina. Rudar je bil v prvem polčasu enakovredno nasprotnik Radničkemu. Vse do 20. minute drugega polčasa je bil rezultat 1:0 za Radničkega, nato pa je dosegel Radnički v presledku treh minut dva gola. Gostje so bili tehnično sicer boljši, toda odlikovali so se s surovo igro, pri čemer je pomagal še slab sodnik, ki je oškodoval Rudarja.

V nedeljo bo igral Rudar v Pančevu, naslednjo nedeljo pa doma s Sibenikom, v kolikor se ne bo pričelo tekmovalje za pokal maršala Tita.

Za prašiča — brzoparilnik

Okrajna bolnišnica v Trbovljah ima lepo urejeno ekonomijo, ki s svojimi pridelki izdatno pomaga k dopolnilni preskrbi bolnikov. Da bi se povečala kapaciteta vzreje svinj in izkoristili vsi razpoložljivi odpadki, ki lahko služijo za rejo prašičev, je uprava bolnišnice sklenila, da si preskrbi za ekonomijo nov brzoparilnik za kuhanje svinjske krme.

To nalogo pa je bilo težko izvesti, ker vsa podjetja v Trbovljah, ki imajo velike kleparske delavnice, niso imele razumevanja za potrebe bolnišnice, čeravno se zdravijo v njej po večini delavci teh podjetij. Vsi so se izgovarjali, da nimajo pločevine. Le v obratu SRD rudnika Trbovlje je delovodja pristal na to, da se v delavnici izdela nujno potreben brzoparilnik, da pa tudi ta obrat nima razpoložljive pločevine in je tudi ne more dobiti v svojem glavnem skladišču.

Po vseh izglelih pa je ponekod v Trbovljah navada, da se dobi vse, samo če je na rapolago potrebna stimulacija v blagu. Tega mišljenja so tudi sindikalni funkcionarji pododpora SRD, ki so se ponudili, da bodo preskrbeli material v skladišču in izdelali brzoparilnik, če jim uprava bolnišnice da

v protiuslugo s svoje ekonomije enega prašiča. Ker upravitelj bolnišnice ni našel drugega izhoda, je privolil tudi v ta pogoj in sklenil s tajnikom pododpora Janezom Guno pogodbo, da odstopi v protiuslugo prašiča v teži 134 kg. — In glejte: sindikalni pododbor je dobil v skladišču rudnika pločevino za izdelavo brzoparilnika, ki je prej na naročilnico ni bilo! Nato je uprava bolnišnice deset dni po sklenitvi pogodbe dobila nov brzoparilnik, izdelan v obratu, ki prej na naročilnico bolnišnice ni imel pločevine.

Ob vsem tem se na vprašujemo, ali hočejo odgovorni voditelji obrata SRD in tamošnji sindikalni funkcionarji uvesti nov način trgovanja v našo socialistično graditev? Ali pa mogoče mislijo, da je to učinkovita in izdatna pomoč našim zdravstvenim ustanovam? — Prav gotovo ne eno ne drugo. Potrebna pa je kritika takih odnosov do zdravstvenih ustanov, sicer se nam lahko pripeti, da bodo odpravljeni blagovno-denarni odnosi, ki pa so v socialistični družbi še potrebni.

Okrajna kontrolna komisija Trbovlje

KER SO DELALI PREKRŠKE, SO BILI KAZNOVANI

Komisija za prekrške pri okrajnem ljudskem odboru Trbovlje je kaznovala večje število ljudi, ki so izvršili razne prekrške nedovoljenega značaja.

Radi pretepanja so bili kaznovani Lekše Justin iz Krškega, sedaj stanujoč v Trbovljah, ker je vrgel Kodriču Stanku v levo uho kamen ter ga ranil, zakar je bil kaznovan za 500 dinarjev. — Hribar Franc in Pavlič Filip iz Hrastrnika sta popivala v gostilni Logar 15. septembra ter povzročila pretep in kalila mir v javnem lokalu; kaznovana sta bila vsak po 1000 dinarjev ali pa 20 dni pobiljševalnega dela.

Ker so prekupčevali, so bili kaznovani. — Muniza Jelka iz Trbovelj je prinesla na trg v Trbovlje 4 hlebce kruha po 1 kg ter jim nastavila ceno 220 din za 1 kg. Samovoljno pa si je tudi pridržala potrošniško nakaznico R.2 v mesecu aprilu in maju, akoravno je že 1. maja samovoljno zapustila delo. Kaznovana je bila s pobiljševalnim delom 15 dni.

Jabolka je prodajala po 75 dinarjev: zato je bila kaznovana Novak Ana iz Zidanega mosta; nakupila je v Celju

večjo količino jabolk po 25 do 30 dinarjev ter jih nato prenešala v Beograd, kjer jih je prodajala po 75 do 80 din za 1 kg. Prisodili so ji zato 2000 dinarjev denarne kazni ali pa 40 dni pobiljševalnega dela.

V Trbovljah je kupil 10 kg kvasa ter ga nesel na Hrvaško, da ga zamenja za belo moko. Zato je bil kaznovan Valas Jože, rudar iz Trbovelj, s 600 dinarji ali pa 12 dni pobiljševalnega dela.

Ker je barantal s konjem, je bil Stusej Franc, šofer iz Trbovelj, kaznovan za 2500 dinarjev ali pa 50 dni pobiljševalnega dela. V začetku avgusta je kupil v Slovenski Bistrici žrebca za 5500 din, ga pripeljal v Trbovlje ter ga prodal Rotarju Nandetu za 7500 dinarjev. Kaznovan je bil, ker je kršil pravila o prodaji živine.

Ker sta ujela mlado srno in jo obdržala doma, sta bila kaznovana Brvar Franc in Konšek Franc iz Cemšenika vsak po 1000 dinarjev.

Zaradi nedovoljenega lova rib sta bila Prosenc Pavle in Mežnar Niko iz Lok pri Zagorju kaznovana tudi vsak po 1000 dinarjev.

Glas naših čitateljev

BUDNOST LJUDSKE INŠPEKCIJE NA RUDNIKU ZAGORJE

Pred kratkim so pri Rudniku Zagorju izvolili ljudske inšpektorje. S tem bo delo ljudske inšpekcije vse, kakor boljše kot doslej, ker so izvoljeni najbolj zavedni tovariši. Že takoj v začetku upravljanja te važne funkcije so člani ljudske inšpekcije izsledili nepravilnosti pri preskrbi v internatu industrijsko rudarske šole.

Novembra 1949 je uprava internata nabavila 1950 parov ženskih nogavic, da bi jih zamenjala v doglednem času

za moške nogavice, ki so jih gojenci rudarske šole nujno potrebovali. Toda ta kontingent nogavic je do meseca avgusta ležal neizkoriščen v skladišču internata. Ekonom internata tov. Božič Alojz ni smatral za potrebno, da bi nogavice oddal industrijskemu magazinu v komisijsko prodajo, temveč je pričel ta kontingent razprodajati raznim privatnim osebam in sicer v večjih količinah od 5 do 20 parov. Te nogavice so posamezniki kupili po 100

do 150 din. Nekateri so potem nogavice prodajali dalje po 200 do 280 din. Ljudska inšpekcija je to špekulacijo z nogavicami odkrila ter uvedla proti krivcem disciplinski postopek. Ekonom Božič se sicer ni okoriščal s prodajo teh nogavic, ampak je to delal v prid internata ter pri tem iz nevednosti podpiral špekulacijo. Upravni odbor podjetja je sklenil, da se tovariš Božič kaznuje z denarno kaznijo zaradi nepravilnega poslovanja. Proti onim ki so s špekulacijskim namenom prodajali po višjih cenah nogavice, se bo pa uvedel kazenski postopek.

NA TRBOVELJSKEM TRGU

Trboveljski trg je po svojem obsegu sicer majhen, vendar pa se na tem majhnem prostoru ob sredah in sobotah razvija živahna, včasih celo preveč živahna kupčija.

Nekdaj so trg zalagali domačini iz okolice, — danes se pa ti le redko pojavijo. Trg zalagajo sedaj kmetice — prekupčevalke iz okolice Ptuj, Ljutomer, Cakovca in še delj. Na našem trgu se prodaja vse, prodajo po tako visokih cenah kot menda nikjer v Sloveniji. In ni potem čudno, če že na večer pred tržnimi dnevi romajo cele kolone iz popoldanskih in večernih vlakov obložene z nahrbtniki, košarami itd. Ti imajo v Trbovljah že poznanstva, kjer prespijo in so zjutraj prvi na trgu. Tudi pri jutranjih vlakih izstopajo cele množice, ki hite na trg, da čim prej prodajo svojo robo. Na trgu se kupčuje predvsem z živim, v zadnjem času pa tudi z živimi mladimi prašički, milom, lesenno robo itd. Proda se vse in večkrat razne stvari zmanjka že v zgodnjih jutranjih urah. Ti prekupčevalci postavljajo cene, kot se jim to zdi. Jajca izpod 20 din ne dobiš, tudi vse drugo, tako gobe, čebula, jesprenj, bela moka ima tako ceno, da se gospodinje, ki so primorane tu in tam kupiti te stvari na trgu, upravičeno razburjajo nad takimi cenami. Te visoke cene postavljajo ljudje-prekupčevalci, ki

jim je prodajanje na takih trgih postala obrt in ki pri tem ogromno zaslužijo. Po končanih dobrih kupčijah na trgu so vse naše trgovine polne teh ljudi, ki kupujejo vsevprek blago, ki je v prosti prodaji. Saj tudi lahko kupi volnen jopič za din 3400 (ti moraš delati zanj ves mesec), če proda 5 kg masti ali pa 170 jajc. In tako romajo te kolone zopet obložene s tekstilijami in drugim blagom na postajo in to blago doma zopet po višjih cenah prodajo ali pa zamenjajo za živila, ki jih potem prinašajo drugič zopet na trg. Pri tem si ustvarjajo iz skrbi in stisk delovnih ljudi ogromne dobičke in lepo življenje brez dela. Vemo in pričani smo, da bo skoro prišel čas, ko bo tudi tem tičem odklenalo in se bo prodaja na trgu razvijala normalno po znosnih cenah.

Kje je krivda?

Uslužbenci postaje Zidani most se z zaskrbljenostjo vprašujejo, kje bodo za to zimo, ki je že tako rekoč pred vrati, dobili drva. Tovariši tajnik postaje Zidani most se na vse načine trudi in urgira na merodajnih mestih, da bi za svoje uslužbence dobil toliko potrebna drva, a kakor izgleda, je ves njegov trud zaman.

Medtem ko so vsa okoliška podjetja drva že dobila in se jih je iz naših gozdov — Hotemež, Brunška gora — izvozilo nešteto kamionov v Sevnico in Krško, je postaja Zidani most dobila sporočilo, da so nam drva nakazana iz kočevskih gozdov. Torej načrtni prevoz, ali kaj? Naša drva, ki so nam tako rekoč pred nosom, drugam, k nam pa drva od drugod! Nekateri tukajšnji uslužbenci so pa mnenja, da na teh kočevskih drvah, ki so baje nam namenjena, še kukavice pojo — kakor se po domače pravi.

Zato prosimo merodajne faktorje, ki imajo menda drvo dovolj, da postaji Zidani most čim prej in čim bliže nakazejo drva, da ne bo uslužbencev z družinami strah pred bližajočo se zimo. B. L.

Po svetu je marsikaj zanimivega

Pravijo, da Kolumb ni odkril Amerike. Anglež dr. A. Davies, docent za geografijo na univerzi v Exteru, zatrjuje, da Kristof Kolumb ni nikdar odkril Amerike. Za to novo kopnino je zvedel od portugalskega pomorščaka Duálna, ki jo je dosegel že leta 1478, nekaj let prej, preden je Kolumb odplul v Ameriko. V znanstvenih krogih se je sedaj okoli te trditve vnel velik prepir. Če bo obveljala trditev omenjenega Angleža, bomo morali popraviti zgodovinske podatke, ki smo se jih naučili v šoli.

Tatovi brez smisla. Tatinska družba, ki je vlomila v neko newyorško knjigarno, se je dolgo mučila z razbijanjem železne blagajne, iz katere so nato ukradli 250 dolarjev. Pri tem pa pustili vse ostalo popolnoma v miru. Ravnatelj je drugi dan povedal, da so se ti tatovi mučili okoli blagajne zaradi 250 dolarjev, čeprav je okoli njih ležalo vse polno starih knjig in redkih slik, ki so bile vredne po več milijonov dolarjev.

V desetih urah preko Oceana. Ameriško lovsko letalo na reakcijski pogon je pred nekaj dnevi v desetih urah preletelo brez vmesnega pristanka 5310 km dolgo pot preko Atlantika.

Nežavadna riba. V Atlantskem oceanu živi riba, ki se priklupi drugi, mnogo večji ribi. Ko ta zajedavec počasi poje meso svoje žrtve, se loti še njenega drobovja. Pri tem je značilno to, da se riba, ki jo zajedavec počasi ubija, sploh ne brani, niti ne pokaže kakšne nevolje. Zakaj? Nedavno so raziskovalci tega pojava ugotovili, da razpolaga riba-zajedavka z žlezo, ki izloča posebno tekočino, s katero umrtvi napadeni del in končno vse telo napadene ribe.

V bližini Skoplja bodo zgradili veliko tovarno cementa. Naša industrija cementa je zadnja leta več kot podvo-

jila svojo proizvodnjo. To proizvodnjo pa bomo še dvignili. Sedaj so pričeli graditi novo tovarno cementa in sicer v bližini Skoplja v Makedoniji. Stroji za opremo nove tovarne so že na razpolago.

Deset milijonov dinarjev so državi prihranili zagrebški železničarji, ker so s preudarkom pazili na potrošnjo goriva in drugega materiala in seveda tudi zato, ker so uvedli pravilne norme pri delu.

Zadružniki so zbrali 7 vagonov žita za kraje, ki jih je suša bolj prizadela. Zadružniki iz Vrbsa v Vojvodini so poslali kmetom v nikšičkem okraju, ki so bili izredno hudo prizadeti po suši, sedem vagonov žita. Zadružniki so zbrali to žito iz svojih presežkov.

Ali si že poravnal? naročnino?

KINO TRBOVLJE

predvaja italijanski film »Seviljski brivec« (opera). Predstave od petka do ponedeljka.

Esperantski tečaj

Tečaj esperanta se začne v torek, 7. novembra ob pol 19. uri na ljudski šoli Vode. Ob pričetku bo govoril tov. Logar iz Ljubljane o problemu mednarodnega jezika in o svojih vtisih s 35. mednarodnega kongresa esperantistov v Parizu. — Vabljeni vsi, ki se zanimajo!

PREKLIC

Ukradena mi je bila listnica, v njej sindikalna in uslužbenska legitimacija na ime MOLL MARINA in točke na ime Potrata Slavko in Marina. Proglamam dokumente in točke za neveljavne. — Potrata Marina, Trbovlje — Loke 309.